

תוכן עניינים

חלק א': מעמד ההורות וסמכויות וסדרי דין בבית-המשפט לענייני משפחה.....	1
שער א': הקניית מעמד הורות במשפט הישראלי	1
פרק א': מבוא.....	1
פרק ב': דרכי הולדה המעוגנות בדין הישראלי והמתאפשרות הודות לטכנולוגיה המתקדמת: הליך פונדקאות לפי חוק ההסכמים ושימוש בתרומת ביצית או בתרומת זרע.....	9
פרק ג': מודלים להקניית הורות.....	11
1. זיקה גנטית	11
2. זיקה פיזיולוגית	11
3. אימוץ	12
4. הזיקה לזיקה.....	12
פרק ד': מודל הורות על בסיס הסכם או יוזמתו וליווי של התהליך ...	21
שער ב': בית-המשפט לענייני משפחה	29
פרק א': מבוא.....	29
1. כללי	29
2. פסק-דין הקובע אבהות הוא פסק חפצא, וכוחו כלפי כולי עלמא	32
3. אין מניעה למתן סעד של הצהרת אבהות. הדין בישראל אינו מפלה בין ילד שנולד מנישואין לבין ילד שנולד שלא מנישואין, לא לעניין מזונות ולא לעניין ירושה	32
4. עתירות לבקשות לעריכת בדיקת רקמות וקביעת אבהות, עולה בקנה אחד עם טובת הקטינים ומצויה בסמכותו הבלעדית של בית-המשפט לענייני משפחה	33
פרק ב': סמכותו העניינית של בית-משפט לענייני משפחה	35
1. סמכות כבית-משפט שלום.....	35
2. מהו המבחן הקובע?.....	35
2.1 המבחן הכללי - מבחן הסעד.....	35
2.2 מבחן הסמכות העניינית בבית-משפט לענייני משפחה - מבחן העילה.....	36
2.3 סעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....	36
2.3.1 מיהו "בן משפחה".....	36
2.3.2 עילת תביעה	37
2.3.3 תובענה בנויקין עקב פגיעה מינית של אבי המשפחה בסמכות בית-המשפט לענייני משפחה - פרשנות מרחיבה	42

2.4 סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מתגבשת על-	
פי כתבי הטענות	45
3. מועד העלאת טענת חוסר הסמכות העניינית והשפעתו על תוצאת	
ההליך	45
4. בבחינת מהות הסכסוך ברור כי קיים קשר ברור בין עילת התובענה	
לבין הסכסוך בתוך המשפחה, כשסכסוך זה תרם משמעותית לגיבושה	
של התביעה	47
5. תובענה של נושה להחזר הלוואה שנטל המנוח לפני מותו (תובענה נגד	
העזבון) - עילתה איננה סכסוך בקשר לירושה	47
6. מה הדין כאשר המבקשת אינה אחות של המבקשים ואף לא אחות	
של בני זוגם?	48
7. תגובת המשיב בבקשה דנן, מלמדת על קיומו של סכסוך משפחתי	
שאינו קל, באופן שקיימת אפשרות סבירה להסיק שהתובענה הנדונה,	
בעיתוי שהוגשה, קשורה לסכסוך המשפחתי	49
8. הבקשה לדחיית התובענה בהיעדר סמכות עניינית ולחלופין -	
להעברתה לבית-המשפט לענייני משפחה - נדחתה זאת משכשלה	
המבקשת להוכיח את קיומם של המבחנים שנקבעו לשם הכרה בה	
כידועה בציבור של המשיב	49
9. לו חפץ המחוקק בהחלת המונח "בן זוג" במובנו הרחב (ככולל בן זוג	
לשעבר) על כלל הוראות סעיף 21(2), חזקה כי היה עושה כן	
במפורש	50
10. במקרה הנדון, עסקינן בסכסוך הקשור עם אותה מערכת יחסים בין	
בת להוריה, המתגוררים תחת קורת גג אחת, ואשר נפרש על פני שנים	
רבות - בית-המשפט הורה על העברת הדיון בתובענה לבית-המשפט	
לענייני משפחה	50
11. ההקשר המשפחתי הוא דומיננטי בנסיבותיו של עניין זה בכל הנוגע	
להשקעת כספים בדירה מצד התובעים, וכי הסכסוך המשפחתי הוא	
ככל הנראה זה שגרם לכך שהתובעים לא הוסיפו להתגורר בדירה בה	
השקיעו כספים, לא הגיעו להבנות עם הנתבעים בנוגע לכספים	
שהשקיעו. המסקנה המתבקשת היא כי הסכסוך המשפחתי תרם	
תרומה נכבדה וחשובה להיווצרות עילת התביעה - בית-המשפט הורה	
על העברת הדיון לבית-המשפט לענייני משפחה	51
12. אין ליתן להיגד "בן זוג" פרשנות מרחיבה הכוללת גם "בן זוג	
לשעבר" - תביעה על-פי חוק איסור לשון הרע - בקשה להעברת התביעה	
לבית-המשפט לענייני משפחה - נדחתה	51

13. נוכח העובדה כי הפינוי מתייחס בפועל גם לילדיהם המשותפים של המבקשת ובנו של המשיב, שהינם נכדיו של המשיב, ולאור אופי הסכסוך, שהינו סכסוך משפחתי לכל דבר ועניין, וכן נוכח העובדה כי נושא התובענה נובע מהקשר שהיה בין המבקשת לבנו של המשיב בתקופת היותם ידועים בציבור - יש להפעיל במקרה זה פרשנות מרחיבה לחוק, כך שסעיף 1(2)(ג) לחוק בסימטריה "הפוכה" או "נגדית" חל גם במקרה של בן זוג לשעבר..... 52	
14. במקרה דנן, הסכסוך איננו אזרחי-מסחרי גרידא, שכן עיון בהתנגדות לביצוע שטר וכן בהודעת צד ג' מלמד כי מדובר בסכסוך משפחתי שתרם תרומה נכבדה להיווצרת עילת התביעה..... 53	
15. מדובר בטענות המבקש, המבקש למנוע מאחיו (המשיב 1) ומגיסתו (משיבה 3) כניסה ושימוש במקרקעין האמורים וכן מוחה על התנהגותו של המשיב 1 כלפי אימם המשותפת. נראה כי מדובר בסכסוך משפחתי בין האחים, על רקע הביקורת שמפגין המבקש על התנהלותם של המשיבים 1 ו-3..... 53	
16. האם יש לבית-המשפט לענייני משפחה סמכות עניינית לדון בהודעה לצד שלישי, הגם שאילו הוגשה כהליך נפרד לא היתה לו סמכות לדון בה?..... 54	
17. הסמכות לדון בעילות הנעוצות בחוק הכשרות הוקנתה לבתי-המשפט לענייני משפחה (סעיף 1(6)(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה). לבית-משפט השלום לא הוקנתה סמכות דיון מקבילה..... 55	
18. במקרה הנדון, כיוון שבתה של התובעת והנתבע אינם נשואים עוד, לא מתקיים בתובעת ובנתבע התנאי שלפיו מדובר בבני משפחה..... 55	
19. עצם העובדה כי המדובר בכספים של החסוי אינה מקנה סמכות לבית-משפט לענייני משפחה בהתאם לחוק..... 56	
20. הסכסוך אשר בעטיו מבקש כעת התובע לפנות את הנתבעת מהדירה נראה כקשור לסכסוך המשפחתי, ולכל הפחות - מתרחש בסמיכות זמנים ממשית לסכסוך שבין הנתבעים לבין עצמם..... 56	
21. מעיון ברשימת הצדדים שצורפו להליך עולה כי חלק גדול מ- 37 הנתבעים, כגון החברות המשפחתיות ובני משפחה נוספים שנכללו בה, אינם עונים להגדרת "בן משפחה" כקבוע בחוק בית-המשפט לענייני משפחה..... 57	
22. בית-המשפט שוכנע כי בתובענה הנוכחית מדובר בסכסוך בין בעלי זכויות בנכס, הנובע מחילוקי-דעות בדבר אופן מימוש פירוק השיתוף במקרקעין, ולא בתביעה שעילתה בסכסוך בתוך המשפחה..... 58	
23. גם אם הצדדים בגדר בני משפחה כהגדרתם בחוק, מכוח החלופה של תביעה בין עזבונות, לא מתקיים התנאי המצטבר הנוסף של עילת התביעה סכסוך בתוך המשפחה..... 58	

24. במקרה דנן, עסקינן בדוד, אשת דוד ואחיינים שאינם נכנסים להגדרת "בן משפחתו" לפי סעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה ולפיכך כבר מטעם זה אין לקבל את הטענה ולפיה הסמכות העניינית מסורה לבית-המשפט לענייני משפחה..... 59

25. גם אם טענות הצדדים הן מהתחום של "ענייני המשפחה", אין מדובר בסכסוך בין בני משפחה ואף לא בסכסוך בתוך המשפחה..... 60

26. הסכסוך המשפחתי לא תרם תרומה משמעותית לגיבושה של עילת התביעה. נכון שמדובר בבני משפחה שהיו קרובים אך לא זה הדבר שגרם לסכסוך העסקי והכספי ביניהם..... 60

27. לעניין המונח "בן משפחתו" שבסעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה, אין כונס הנכסים הופך להיות בן משפחה של הנתבעת, שכן הינו תובע בשמו ולא בשמו של החייב..... 61

28. הסמכות העניינית לדון בתביעה אשר נסובה סביב מכירת מניות בחברה משפחתית. האם זו נתונה למחלקה הכלכלית בבית-המשפט המחוזי, או שמא לבית-המשפט לענייני משפחה?..... 61

29. היות והדירה הושכרה בתנאים המשקפים יחס מיוחד בין הצדדים בשל קירבת המשפחה בין הצדדים הרי שיש להעביר התביעה לבית- המשפט לענייני משפחה..... 62

30. המדובר בסכסוך אודות בניה נטענת איש בחלקת רעהו ולא סכסוך אשר מהותו בתוך המשפחה ונובע מעצם היות הצדדים בני משפחה..... 62

31. אין הוראות סעיף 1(2) לחוק המגדירים מי הוא בן משפחה כוללים את הורי בן הזוג לשעבר..... 63

32. בין כך ובין כך, מדובר בסכסוך בין אחים, והמחלוקות שבהן יש להכריע בתובענה זו ראוי שתוכרענה כולן בבית-המשפט לענייני משפחה, שזוהי סמכותו, מיומנותו ומומחיותו להכריע בהן..... 63

33. במקרה הנדון, לא מתקיימת הקרבה המשפחתית הנדרשת..... 64

34. די בכך שהתביעה הוגשה גם נגד רשם המקרקעין שאינו בן משפחה של התובעים ושקיימת נגדו עילת תביעה לכאורית, כדי לקבוע כי אין לבית-המשפט לענייני משפחה סמכות עניינית לדון בתביעה..... 64

35. בן הזוג של ילדו של האדם התובע אינו נכלל בהגדרת "בן משפחתו"..... 65

36. במקרה הנדון, לא ניתן להתעלם מהעובדה שמקור הסכסוך נובע מהקרבה המשפחתית בין הצדדים..... 65

37. עולה כי ה"מחולל" של מעשי הנתבע היה זעמו על התובעת בשל אי-היענותה המידיית לסיפוק צרכיו בתחום האינטימי ובטיפול במשק הבית ובבתם התינוקת..... 66

38. ליבת הסכסוך אינה עסקת מקרקעין, אלא הסכסוך בין האב לבנו שהוביל את האב להעביר את זכויותיו לאחר..... 66

39. הנתבע הינו דודם של התובעים (אשת אביהם ז"ל). החוק לא מגדיר בן משפחה כיחסים בין דוד לאחיינים.....	67
40. הסמכות לדון בפירוק השותפות/חיסול עסקיה הינה לבית-המשפט לענייני משפחה.....	67
41. הבקשה לדחיית התובענה בהיעדר סמכות עניינית ולחלופין - להעברתה לבית-המשפט לענייני משפחה - נדחתה זאת משכשלה המבקשת להוכיח את קיומם של המבחנים שנקבעו לשם הכרה בה כידועה בציבור של המשיב.....	68
42. לו חפץ המחוקק בהחלת המונח "בן זוג" במובנו הרחב (ככולל בן זוג לשעבר) על כלל הוראות סעיף 1(2), חזקה כי היה עושה כן במפורש.....	68
43. במקרה הנדון, עסקינן בסכסוך הקשור עם אותה מערכת יחסים בין בת להוריה, המתגוררים תחת קורת גג אחת, ואשר נפרש על פני שנים רבות - בית-המשפט הורה על העברת הדיון בתובענה לבית-המשפט לענייני משפחה.....	69
44. ההקשר המשפחתי הוא דומיננטי בנסיבותיו של עניין זה בכל הנוגע להשקעת כספים בדירה מצד התובעים, וכי הסכסוך המשפחתי הוא ככל הנראה זה שגרם לכך שהתובעים לא הוסיפו להתגורר בדירה בה השקיעו כספים, לא הגיעו להבנות עם הנתבעים בנוגע לכספים שהשקיעו. המסקנה המתבקשת היא כי הסכסוך המשפחתי תרם תרומה נכבדה וחשובה להיווצרות עילת התביעה - בית-המשפט הורה על העברת הדיון לבית-המשפט לענייני משפחה.....	69
45. אין ליתן להיגד "בן זוג" פרשנות מרחיבה הכוללת גם "בן זוג לשעבר" - תביעה על-פי חוק איסור לשון הרע - בקשה להעברת התביעה לבית-המשפט לענייני משפחה - נדחתה.....	69
46. סמכותו של בית-המשפט לענייני משפחה לאחר שהוגשה על-ידי הבעל תביעת גירושין לבית-הדין הרבני וכרך שם ענייני משמורת מזונות ועוד.....	70
47. התביעה היא בין אחיינית לדוד שלה, והם אינם מוגדרים כבני משפחה בסעיף 1 לחוק.....	72
48. בת דודה אינה בגדר "בן משפחתו".....	72
49. "אחיין", אינו בא בגדרם של "בני משפחה".....	72
50. שאלת הסמכות העניינית לדון בתביעה בסכסוך עבודה אשר בבסיסו עומד סכסוך אישי בין בני זוג.....	72
51. העובדה שאין בבית-המשפט לענייני משפחה הליך של המרצת פתיחה, אינה מאיינת את סמכותו הייחודית של בית-המשפט לענייני משפחה לדון בהליך זה וממילא, משההוראות הנוגעות להמרצת פתיחה אינן חלות בבית-המשפט לענייני משפחה יועבר הדיון שם להליך של תובענה רגילה.....	73

52. עיון בכתבי הטענות, מעלה כי המרכיב המרכזי בסכסוך הוא היותו סכסוך משפחתי, הנופל לגדרו של החוק.....	73
53. הנתבעת הינה אשתו לשעבר של אחיו של התובע. מכאן, הנתבעת איננה "בן משפחתו" של התובע.....	73
54. ביישום סעיף 1(6) והשיקולים להחלתו כפי שנקבע בפסק-הדין בעניין לויין על המקרה דנן בית-המשפט הגיע למסקנה כי הסמכות לדון בתביעה היא של בית-המשפט האזרחי. מדובר בסכסוך שאין לו כל קשר לירושתו של המנוח או להיקף עזבונו או לסכסוך בין יורשיו.....	74
55. בעניינו-שלנו, מדובר בתובענה אזרחית שעילתה סכסוך בתוך המשפחה ובקשר לחלקו של המשיב בעזבונו המנוח מכוח הצוואה שקויימה על-ידי בית-הדין. ניסיונה של המבקשת להלביש את התובענה מלבוש של תובענה אזרחית-קניינית גרידא וללא קשר לסכסוך בתוך המשפחה ולא בקשר לירושת המנוח, הינו מלאכותי בלבד ואינו נכון.....	75
56. אין ספק כי במקרה דנן, מתקיימים שני התנאים המצטברים. התנאי האחד, קיימת קרבה משפחתית בין הצדדים בעל ואישה. התנאי השני, הסכסוך המשפטי מושא התביעה דנן הוא סכסוך "ענייני משפחה". ברור כי הקשרים המשפחתיים תרמו תרומה משמעותית ומכרעת ליצירת הסכסוך.....	75
57. גם אם טענות הצדדים הן מהתחום של "ענייני המשפחה", אין מדובר בסכסוך בין בני משפחה ואף לא בסכסוך בתוך המשפחה.....	75
58. הדיבור "בן זוג" בסעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה מתייחס לדוועים בציבור.....	76
פרק ג': דברי הסבבר לתקנות בית-המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020.....	77
פרק ד': סמכותו המקומית של בית-משפט לענייני משפחה.....	79
1. כללי.....	79
2. תובענה בענייני משפחה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדים - תקנה 258ג רישא לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 - דין ישן.....	82
2.1 כללי.....	82
2.2 מההלכה הפסוקה בעבר.....	83
3. תובענה בעניין מזונות של קטין - תקנה 6(א) סיפא לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - בעבר תקנה 258ג(א) סיפא לתקסד"א הישנות (תשמ"ד).....	84
3.1 תובענה בעניין מזונות קטין - תקנות חדשות.....	84
3.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה.....	84

4. תובענה אחרת בענייני משפחה - תחום שיפוטו שבו מצוי מקום מגורי התובע - תקנה 6(ב) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - דין ישן (תקנה 258ג(ב) לתקסד"א).....	88
4.1 תקנה 6(ב) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	88
4.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה.....	88
5. תקנה 6(ג) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	88
6. תקנה 6(ד) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	88
7. תובענה שאין לה מקום שיפוט מתאים - ברירת מחדל - תקנה 7 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - תקנה 258ג(ג) לתקסד"א הישנות (תשמ"ד).....	89
7.1 תקנה 7 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין)	89
7.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה.....	89
8. "רשאי להורות שתובענה תועבר לבית-משפט אחר" - תקנה 8 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) - תקנה 258ג(ה) לתקסד"א הישנות (תשמ"ד).....	90
8.1 כללי	90
8.2 דין ישן - ההלכה הפסוקה.....	90
פרק ה': איחוד תיקים בענייני משפחה - סעיף 6 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	91
1. כללי	91
2. סעיף 6(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	92
3. סעיף 6(ב) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	92
4. סעיף 6(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	93
5. סעיף 6(ד) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	93
6. סעיף 6(ה) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	95
7. סעיף 6(ו) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	96
8. סעיף 6(ז) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	102
9. סעיף 6(ח) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	102
10. המחוקק הרחיב את סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מעבר להוראות הכלליות אודות סמכותו, ובאופן שדי בזיקה שבין תביעה המתנהלת כבר בבית-משפט אחר לתביעה הנדונה בפניו על-מנת שהדיון יתקיים בבית-המשפט לענייני משפחה	102
פרק ו': הליכי ביצוע ופיקוח על-ידי בית-המשפט לענייני משפחה ..	105
1. הליכי ביצוע - סעיף 7 לחוק בית-משפט לענייני משפחה	105
2. פיקוח על אפוטרופוס וקביעת שכרו על-פי חוק הכשרות המשפטית	108
2.1 כללי	108
2.2 סמכות מקומית	109
2.3 הגשת הבקשה	109

111.....	2.4 ערובה מאפוטרופוס
112.....	2.5 זכות הטיעון
113.....	2.6 הוראות לאפוטרופוס
117.....	2.7 ערובה מאפוטרופוס
120.....	3. פיקוח על כונס נכסים וקביעת שכרו
	4. אין כל מניעה, כי בית-המשפט לענייני משפחה, ובהתאם לסמכותו לפי סעיף 7 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה, סמכות שלא האציל לאחרים, יורה על מינוי כונס נכסים ניטרלי
120.....	5. תביעה לאכיפת פסק-דין על-פי סעיף 7 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה - אינה מתאימה לאכיפת פסק בורר
120.....	6. יש לזכור כי שיקולי צדק הוכרו כרלבנטיים לצרכי עניין זה במסגרת סעיף 7 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה
123.....	פרק ז': מתן פסק-דין ואישור הסכמים ופעולות
	פרק ח': תובענה בעניין חוק למניעת אלימות במשפחה וחוק למניעת הטרדה מאיימת
125.....	1. עילת התובענה
	2. סמכות שיפוט מקומית בתובענה מכוח החוק למניעת אלימות במשפחה
125.....	3. בקשה לצו הגנה ובקשה בשל הפרת צו הגנה
125.....	3.1 צו ההגנה
125.....	3.1.1 מהות הצו
126.....	3.1.2 מה כולל הצו
126.....	3.1.3 מתן הצו
126.....	3.2 צו למניעת הטרדה מאיימת
126.....	3.2.1 מהות הצו
126.....	3.2.2 מה כולל הצו
127.....	3.2.3 מתן הצו
127.....	3.3 זהות הצדדים
127.....	3.3.1 מבקש צו הגנה
127.....	3.3.2 מבקש צו למניעת הטרדה מאיימת
127.....	3.4 אופן פתיחת ההליך
127.....	3.4.1 פתיחת ההליך לקבלת צו הגנה
127.....	3.4.2 פתיחת ההליך לקבלת צו למניעת הטרדה מאיימת
128.....	3.4.3 תקופת צו ההגנה
128.....	3.4.4 תקופת צו למניעת הטרדה מאיימת
128.....	3.4.5 הגשת בקשה בשל הפרת צו ההגנה
	3.5 מספר העותקים מכתב הטענות שיש להגיש בבקשה על-פי תקנות למניעת אלימות במשפחה
129.....	3.6 תצהיר

4	הדיון ומועדיו	129
4.1	מועדים מיוחדים לקביעת דיון בבקשה לצו הגנה	129
4.2	סדרי דין מיוחדים לדיון בבקשה לצו הגנה על-פי חוק למניעת אלימות במשפחה	130
4.3	פקיד הסעד (עובד סוציאלי)	131
4.3.1	הודעה לפקיד הסעד (עובד סוציאלי)	131
4.3.2	תסקיר	131
4.4	ראיות	131
4.5	עדים	131
5	ערעור	132
6	הוצאות	132
7	מניין ימי הפגרה	132
	פרק ט': תובענה בענייני משמורת, חינוך, ביקור, הבטחת קשר, יציאת הקטין מהארץ וחוק הכשרות המשפטית	133
1	עילת התובענה	133
2	בקשות על-פי חוק הכשרות המשפטית	134
3	בקשה למינוי אפוטרופוס	136
4	מספר העתקים מכתב הטענות שיש להגיש בבקשה על-פי חוק הכשרות המשפטית	137
5	פירוט מסמכים מצורפים	137
5.1	תצהיר	137
5.2	צירוף מסמכים מיוחדים בבקשות על-פי חוק הכשרות המשפטית	137
5.2.1	צירוף מסמכים לבקשה למינוי אפוטרופוס	137
5.2.2	צירוף מסמכים לבקשה להורות על ניתוח או אמצעי רפואי	138
5.2.3	צירוף מסמכים לבקשה להכרזת פסול-דין	138
6	זכות הטיעון הניתנת מכוח חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות	138
6.1	זכות הטיעון בהכרזת פסול-דין	138
6.2	זכות הטיעון לגבי תפקוד הורה	138
6.3	הסכמת המועמד למינויו כאפוטרופוס	138
7	סדרי דין הנוגעים לפקיד הסעד (עובד סוציאלי) בהליכים על-פי חוק הכשרות המשפטית	139
8	אישור פעולות קטין	139
9	סופיות פסק-הדין בנוגע לחוק הכשרות המשפטית	140
10	סמכות בינלאומית והמשפט הבינלאומי הפרטי	140
11	אימתי יתמנה אפוטרופוס - סעיף 33 לחוק הכשרות המשפטית	140

140.....	11.1 כללי.....
147.....	11.2 מינוי אפוטרופוס לעובר.....
33	11.3 היחס שבין הוראת סעיף 68(א) לחוק לבין הוראת סעיף 33 לחוק.....
149.....	149.....
151.....	שער ג': עניינים שונים
151.....	פרק א': זכות הילד להישמע - החלטות - מסירת החלטה ועוד.....
155.....	פרק ב': אימוץ.....
163.....	פרק ג': בקשה להיתר נישואים.....
165.....	פרק ד': תובענה בעניין חוק גיל הנישואין.....
165.....	1. עילת התובענה.....
165.....	2. בקשה להיתר נישואין.....
165.....	3. תביעה בגין הפרת חוק גיל נישואין.....
167.....	פרק ה': היתר נישואין - התרת נישואין.....
	פרק ו': המצאה מחוץ לתחום השיפוט - תקנות 166 עד 168 לתקנת סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.....
171.....	פרק ז': ברית הזוגיות.....
173.....	פרק ח': שינוי שם.....
175.....	פרק ט': תובענה בעניין חוק השמות.....
177.....	1. עילת התובענה.....
177.....	1.1 חוק השמות.....
183.....	1.1.1 קביעת שם על-ידי בגיר.....
183.....	1.1.2 שינוי שם קטין או פסול-דין.....
183.....	1.2 מעמדו של שר הפנים.....
183.....	1.2.1 הודעה לשר הפנים.....
183.....	1.2.2 סמכות פסילת שם על-ידי שר הפנים.....
187.....	1.2.3 הלכה למעשה.....
188.....	2. זהות הצדדים בכתבי הטענות בבקשה לשינוי שם.....
189.....	3. פומביות הדיון.....
191.....	פרק י': קביעת גיל.....
193.....	פרק י"א: אבהות ואימהות.....
195.....	פרק י"ב: תובענה לאבהות או אימהות.....
195.....	1. כללי.....
195.....	2. תביעה לאימהות.....
200.....	3. תביעה לאבהות.....
203.....	פרק י"ג: מניין הימים - תחילה והוראות מעבר.....
205.....	פרק י"ד: הסמכות בתובענה לאבהות או אמהות.....
205.....	1. כללי.....
210.....	2. תביעת האבהות.....
211.....	3. אופן התביעה.....

4.	הרכב השופטים בערעור	211
5.	העברת הדיון בנושא אבהות יועבר לבית-המשפט לענייני משפחה	211
6.	בחיפה	211
7.	תובענה למתן צו לעריכת בדיקת סיווג רקמות - הפרום	211
8.	הנאות	211
9.	העילה לחיוב אב במזונות ילדיו על-פי הדין האישי העברי היא עצם האבהות, ללא קשר לשאלת הנסיבות שבהן באו אל העולם, במסגרת חיי נישואין של הוריהן או מחוצה לה	214
10.	מזונות; בהלכה שני גדרי חיוב למזונות כאשר האחד נובע מאבהות	215
11.	פרק ט"ו: הכרעה בשאלת אבהות במסגרת תובענה אחרת ותובענה למזונות בכלל זה	217
12.	פרק ט"ז: הסכם בין ההורים וזכות התביעה העצמאית של הקטין - הגישות השונות	219
13.	1. גישה שבסיסה אפשרות להגשת תביעה עצמאית רק במקרה של "שינוי נסיבות"	219
14.	2. זכות המעוגנת בזכות בסיסית להגשת תביעה עצמאית ולא משום "שינוי נסיבות"	224
15.	פרק י"ז: הוכחת אבהות ובקשת מזונות; נוכח החשש לממזרות ושעה שהן האב הרשום והן האב הנטען אינם מכירים בקטין אין לעבור ל"מדרג הראיות השני" ותביעת האבהות תימחק	227
16.	פרק י"ח: בדיקת רקמות במסגרת בקשת מזונות לצורך בדיקת אבהות מטעמים של טובת הקטין	229
17.	פרק י"ט: צמצום חובת האב כדי תשלום מזונות מופחתים	231
18.	פרק כ': היעדר קשר בין האב לקטינה - זכות למזונות	233
19.	פרק כ"א: זכות למזונות שהוקנתה בדין וסמכות בית-המשפט המחוזי	235
20.	פרק כ"ב: חיוב במזונות של בן זוג הידוע בציבור	237
21.	פרק כ"ג: ויתור על מזונות בתמורה להכרה באבהות	239
22.	פרק כ"ד: הסכמה למזונות ומשמורת - ויתור על טענת אבהות	241
23.	פרק כ"ה: עדויות - מידת אמון של בית-המשפט כהכרה באבהות ומזונות	243
24.	פרק כ"ו: בירור שאלת האבהות אגב הדיון בשאלת המזונות	245
25.	1. בירור שאלת האבהות נדרש אגב הדיון בשאלת המזונות, לשם פתרון השאלות השנויות במחלוקת בתובענה, לפיכך, אין צורך בהליכים פורמאליים נוספים לשם הכרעה בשאלת האבהות	245

2. הרצוי הוא כי ראשית לכל, תוגש תביעת אבהות ורק אם זו תתברר כמוצדקת מבחינה זו שיינתן פסק-דין הקובע, כי הנתבע הוא אביו הביולוגי של הקטין, תוגשנה התביעות האחרות למזונות, השבת הוצאות עבר ו/או משמורת 245

פרק כ"ז: אכיפת החלטה לבדיקה גנטית - פקודת בזיון בית-המשפט 247

פרק כ"ח: צו הורות פסיקתי - דיון מאוחד בשני קטינים 249

פרק כ"ט: סמכות לפי הוראות החוק להסדר התדיינות במשפחה (הוראת שעה), התשע"ה-2014 253

פרק ל': סמכותו של בית-הדין לעבודה להכריע בשאלת זכאותו של ילד לגמלה מהנתבע 257

פרק ל"א: התערבות של ערכאת ערעור 259

פרק ל"ב: "הונאת אבהות" וטובת הילד 261

חלק ב': הבדיקה הגנטית 271

שער א': מבוא 271

פרק א': כללי 271

פרק ב': חוק מידע גנטי - כללי 273

שער ב': הבדיקה הגנטית בעין דיני הראיות - במשפט הפלילי והאזרחי 277

פרק א': מהי בדיקת ד.נ.א. ותוקפה 277

פרק ב': ה- ד.נ.א. כראיה בהליך 279

פרק ג': גדר התערבותה של ערכאת ערעור בהכרעת דין המבוססת על ראיות נסיבתיות 283

פרק ד': קבילות ומשקל של ראיות מדעיות 285

פרק ה': בדיקת ד.נ.א. כראיה במשפט הפלילי 289

1. השלבים לעיבוד דגימת DNA לכדי ראיה משפטית 289

2. מבחן כללי לשם בדיקת הראיה במשפט הפלילי 289

שער ג': הדין - חוק מידע גנטי, התשס"א-2000 297

פרק א': מטרת החוק - סעיפים 1-2 לחוק 297

פרק ב': בדיקה גנטית - רישוי ומתן ייעוץ גנטי - סעיפים 3-10 לחוק 301

פרק ג': לקיחת דגימת ד.נ.א. - סעיפים 11-16 לחוק 305

פרק ד': מסירת מידע גנטי - סעיפים 17-23 לחוק 307

פרק ה': עריכת בדיקה גנטית לקטין, לחסוי או לפסול-דין, לשם אבחון וטיפול רפואי ולשם מחקר - סעיפים 24-28 לחוק 309

פרק ו': עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה - סעיפים 28א-28יז לחוק 311

1. הדין 311

2. ההלכה הפסוקה.....	316
2.1 לא יורה בית-המשפט על עריכת הבדיקה, אלא-אם-כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.....	316
2.2 על-פי חוק מידע גנטי, על בית-המשפט להשתכנע כי קיים סיכוי סביר לנכונות הטענה בדבר קשרי המשפחה הנטענים. המונח "סיכוי סביר" פורש בפסיקה כרף נמוך ממאזן הסתברויות, אשר אינו ניתן לכימות קשיח ונתון לשיקול-דעת נרחב של בית-המשפט.....	316
2.3 דרך המלך להוכחת הורות גנטית, בעלת הסיכוי לקבלת תוצאה ברמת הוודאות הגבוהה ביותר, הינה באמצעות בדיקת גנטית.....	318
2.4 טובת הקטין עיכוב ביצוע הבדיקה.....	319
2.5 "סיכוי סביר" לנכונות טענותיו בדבר קשרי המשפחה הנטענים (או היעדר קשרי משפחה) בהתאם לסעיף 28(א) לחוק מידע גנטי 319	
2.6 האם במקרה הנדון מתקיים "צורך ממשי" הגובר על טובת הילד.....	323
פרק ז': מניעת הפליה - סעיפים 29-30 לחוק.....	329
פרק ח': שימוש במידע גנטי על-ידי רשויות הביטחון - סעיפים 31-37 לחוק.....	331
פרק ט': עונשין - סעיפים 38-39 לחוק.....	333
פרק י': הוראות שונות - סעיפים 40-45 לחוק.....	335
פרק י"א: תיקונים עקיפים - סעיפים 46-47 לחוק.....	337
פרק י"ב: תחילה, תחולה, הוראות מעבר והוראת שעה - סעיפים 48-51 לחוק.....	339
פרק י"ג: תקנות מידע גנטי.....	341
1. תקנות מידע גנטי (סדרי דין בהליך לאישור בדיקה גנטית בחסוי או בפסול-דין), התשס"ג-2002.....	341
2. תקנות מידע גנטי (עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה, תיעוד ושמירת תוצאותיה), התש"ע-2010.....	342
3. תקנות מידע גנטי (תעריף מרבי לבדיקה גנטית לקשרי משפחה), התש"ע-2010.....	347
שער ד': הוכחת אבהות באמצעות הבדיקה הגנטית.....	349
פרק א': מבוא.....	349
פרק ב': הסמכות להורות על בדיקה גנטית להוכחת אבהות - ללא הסכמת הנבדק.....	351
פרק ג': קביעת צו הורות פסיקתי בעקבות תוצאות בדיקת רקמות.....	353
פרק ד': בדיקת רקמות מול כשרות הילד.....	355
פרק ה': כשרותה של קטינה להינשא לאור תוצאות הבדיקה הגנטית.....	357

359	פרק ו': צו הבאה לבדיקת רקמות
361	פרק ז': דחיית בקשה לבדיקה גנטית להוכחת אבהות
363	פרק ח': בדיקה גנטית בתחומי ישראל
365	פרק ט': חיוב הורה בבדיקת רקמות - הליך פונדקאות בחו"ל
367	פרק י': אמינותה של בדיקת רקמות
369	פרק י"א: עיון מחדש בהחלטה על עריכת בדיקת רקמות
371	פרק י"ב: עריכת בדיקה גנטית על-אף התנגדות המשפחה
373	פרק י"ג: בדיקת אבהות במתכונתה המשולשת
375	פרק י"ד: היעדר חובה בקבלת תסקיר פקיד סעד
375	1. ההורות הגנטית הוכחה לפי חוק מידע גנטי
375	2. פונדקאות חו"ל ודרישת תסקיר
377	פרק ט"ו: ניתן להסתפק בבדיקה של האב והקטינה
379	פרק ט"ז: קיום יחסים בסמוך להתעברות ומתן צו לבדיקה גנטית
383	פרק י"ז: המבחן לקביעת אמהות מול המבחן לאבהות
385	פרק י"ח: בדיקה גנטית - נזק מול תועלת
387	פרק י"ט: המבחן הוא של טובת הקטין
387	1. המבחן
387	2. שיקול-דעת בית-המשפט
388	3. עמדת המדינה מול טובת הקטינים
389	4. גילוי זהותו של האב
390	5. איזון בין טובת הקטין וזכות האב לסרב לבדיקה
393	פרק כ': שניים הטוענים לאבהות
395	פרק כ"א: חיוב בהוצאות לדוגמה של בעל דין שלא התייצב לבדיקה גנטית
397	פרק כ"ב: הוכחת אבהות והעדפת טובת הקטין
397	1. איזון הזכויות; טובתו של קטין בבירור האבהות עליו, יכולה להביא לשלילת חירות, כל אימת שבית-המשפט סבור, כי שלילת החירות עולה בקנה אחד עם טובת הקטין, וכי שלילת החירות הינה כורח הנסיבות ומידתית
397	2. הוכחת אבהות; לא יורה בית-המשפט על עריכת הבדיקה, אלא אם-כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה
398	3. מאחר והקטין חווה את התובע כאביו במשך עשור יש להעדיף את טובת הקטין
398	4. סמכות; בבוא בית-המשפט להכריע בתביעת אבהות, יש ליישם את ההליך הדיוני בהתאם למדרג ראיות השם במרכז את הקטין הספציפי שבעניינו דן בית-המשפט
399	

5. קביעת אבהות; חרף העובדה שהראיות מצביעות על מעורבות המבקש בחייה הראשונים של הקטינה ועל רצונו הכן והאמיתי להמשיך ליטול חלק בגידולה, לא נמצא פגם במסקנת הערכאות קמא כי טובתה של הקטינה מחייבת הימנעות מכל בירור בדבר נסיבות הורתה, אשר יש בו לערער את יציבות חייה של הקטינה.....	400
6. קביעת אבהות; טובת הקטינה כוללת קביעת אבהות ברורה.....	401
7. קביעת אבהות; טובתו של הקטין כי שמו לא יוכתם עולה על טובתו בקביעת זהות אביו ולא נמצאה נסיבה מיוחדת המצדיקה את בדיקת אבהותו.....	402
8. האם טובת הקטינה מצדיקה ביצוע בדיקה גנטית לבירור סוגיית האבהות וכן האם ניתן להורות על עריכת בדיקה כזו, חרף התנגדותה של האם?.....	403
9. טובת הקטינים מחייבת גילוי האמת ועל-כן קבע בית-המשפט כי יש לערוך את בדיקת הרקמות.....	404
10. האם כתנאי למתן לפסק-דין הצהרתי לאבהות/צו הורות פסיקתי לבן זוגו של ההורה הגנטי, לאחר שההורות הגנטית הוכחה בבדיקת רקמות לפי חוק מידע גנטי, על בית-המשפט לקבל תסקיר פקיד סעד כתנאי מוקדם למתן צו ההורות הפסיקתי?.....	405
11. הצורך לבדוק מהי טובת הקטין לעומת טעות בפסק-הדין.....	405
12. עקרון טובת הילד כשיקול מכריע.....	406
13. האם יש בעריכת הבדיקה הגנטית צורך ממשי הגובר על פגיעת הקטינה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה?.....	407
פרק כ"ג: רשלנות בהגשת תביעת אבהות לא נכונה.....	409
פרק כ"ד: אופן ביצוע הבדיקה הגנטית.....	411
פרק כ"ה: קבילות הראיה - בדיקת רקמות בחו"ל.....	413
פרק כ"ו: אכיפת ביצוע הבדיקה - פקודת בזיון בית-המשפט.....	417
פרק כ"ז: ביצוע הבדיקה למרות התנגדות.....	419
פרק כ"ח: לקיחת דגימה מקטין - הסכמת האפוטרופוס.....	421
פרק כ"ט: חשש ממזרות.....	423
פרק ל': תחולת חוק מידע גנטי בתחומי ישראל.....	425
פרק ל"א: אכיפת הבדיקה בצו מאסר.....	427
שער ה': ההלכה הפסוקה.....	429
פרק א': העמקת המסד הראייתי.....	429
פרק ב': זכות הנולד לדעת מיהו אביו מולידו.....	431
פרק ג': טובת הקטין כסיבה לאי-עריכת בדיקה.....	433
1. ההגנה על טובת הקטינות מכריעה את הכף לטובת אי-עריכת הבדיקה, וגוברת על רצונו של המבקש לברר את אבהותו.....	433

2. בית-המשפט היה נמנע מלקבוע ככלל מחייב, שבכל מקרה, ובכל נסיבות, טובתם של קטין או של קטינה תהיה שלא תקויים בהם בדיקת רקמות כשמתעוררת שאלת אבהות, אף כששאלת האבהות מתעוררת במקרה של אם נשואה..... 434

3. בשאלת האבהות נפסק לא אחת כי טובתו של הקטין היא לדעת מיהו אביו מולידו, וזכות זו אף הוכרה בדרגה חוקתית עליונה..... 434

פרק ד': הודאה באבהות - מניעות לטעון אחרת מול יורשים..... 437

פרק ה': זכאות לקצבת שאירים וקצבת ילדים..... 441

1. בהיעדרה של קביעה חוקית בדבר קיום קשר ביולוגי בין התובעת לבין המנוח, המהווה תנאי בסיסי לבחינת הזכאות לקבלת קצבת שאירים, יש למחוק התביעה..... 441

2. לא הלידה ולא רישומה במרשם הם העילה המקנה זכאות לקצבת ילדים, אלא ההכרה באבהות ורישומה הם אלה ש"מעירים" את הזכאות שהשתכללה כבר במועד הלידה של כל אחד מהתובעים.... 442

פרק ו': מאבק להסדרי ראייה - אין הילדים צריכים לבסס טענת אבהות..... 445

פרק ז': חשיבות גילוי האב הביולוגי..... 449

1. ככל שחולף הזמן ומבחינת החוויה האישית יסבור הקטין שהתובע הוא אביו, כל העלאת ספק עתידי בפניו או באזניו בהקשר זה עלולה לסכל התפתחות רגשית תקינה ולהיות הרסנית. בהקשר זה חשיבות גילוי האב הביולוגי בוודאות מדעית חשובה ביותר להתפתחות התקינה של הילד..... 449

2. ההחלטה באם לברר את זהות האב תהיה על-פי בחירת הקטינה בהגיעה לגיל 18..... 451

3. זכותו של קטין לדעת מיהו אביו מולידו אינה זכות שוות ערך לזכותו של אב לדעת מיהם יוצאי חלציו..... 452

פרק ח': שינוי מרשם במשרד הפנים בדבר אבהות..... 453

1. למשרד הפנים אין סמכות להיעתר למבוקש על-ידי העותר באופן של שינוי פרטי המרשם כי אינו אבי הילד. העותר ביקש למחוק פרט נכון ואמיתי מן המרשם. ועוד, העותר ביקש שינוי המרשם מבלי שהציג כל תעודה ציבורית המעידה על השינוי..... 453

2. הוכחת אבהות; פקיד הרישום לא חרג בהחלטתו כי בקשות רישום האבהות שהוגשו על בסיס פסקי-דין של בית-הדין השרעי, שניתנו על יסוד הצהרות הצדדים בלבד, הצדיקו דרישה הוכחתית נוספת, המתבססת על בדיקת אבהותם של העותרים באמצעים אובייקטיביים, ובמקרה זה באמצעות פסקי-דין של בית-משפט לענייני משפחה.... 453

3. שיקולי טובת הילד לצורך קביעת קשרי הורות..... 454

4. סירוב לרישום על-סמך הודעה בלבד ולא על-ידי הצגת תעודה ציבורית..... 455

פרק ט': משמורת - משמורת הקטינה במסגרת תביעת אבהות..... 457

פרק י': העדיפות של ביצוע בדיקת אבהות..... 459

פרק י"א: אבהות - ביטול צו ירושה - עיכוב הליכים..... 461

1. ירושה - הוכח כי הנתבעת אינה בתו של המנוח 461

2. הוכחת אבהות - בתוצאות תביעת האבהות שיזם המבקש 1 אין כדי "לאיין" את הליך קיום צוואת המנוח וההתנגדות לה 461

פרק י"ב: היתר נישואין למי שגילתה ספק באבהות אביה..... 463

1. בדיקת הטענות שהמבקשת איננה בתו 463

2. היתר נישואין; התאומים שנולדו מזרעו של תורם זר בעודה אשת איש. מעמדו של העובר מהיבם יוסדר על-ידי הכרת אבהות כמקובל 463

3. התרת נישואין ובטלותם; אפשר לערוך בדיקת רקמות לבן לשם קביעת אביו הביולוגי, ובלא קשר לתוצאותיה, לא תונף על הילד חרב הממזרות 464

פרק י"ג: שיקולי בית-המשפט טרם הכרעה באם להורות על עריכת בדיקה גנטית..... 467

פרק י"ד: הפרייה מלאכותית - בדיקה גנטית לזיהוי - סעיף 128 לחוקמידע גנטי, התשס"א-2000..... 469

שער ו': ההורות על-פי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996..... 473

פרק א': הזכות להורות - ארבעה אדנים..... 473

פרק ב': חוק הפונדקאות - היסטוריה חקיקתית..... 477

פרק ג': חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996..... 479

1. חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996 479

2. תקנות הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד) (הודעות, בקשות וצווים), התשנ"ח-1998 488

3. תקנות הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד) (רישום בפנקס), התשנ"ח-1998 490

4. תקנות בריאות העם (הפריה חוץ-גופית), התשמ"ז-1987 492

פרק ד': הגדרות - סעיף 1 לחוק..... 499

פרק ה': הסכם לנשיאת עוברים - סעיף 2 לחוק..... 505

פרק ו': אישור הסכם - סעיף 5 לחוק..... 507

פרק ז': משמורת - אפוטרופסות ומסירה - סעיף 10 לחוק..... 511

פרק ח': חזרה מהסכמה - סעיף 13 לחוק..... 521

פרק ט': תובענה בעניין חוק לנשיאת עוברים..... 523

1. כללי 523

2.	סמכות שיפוט מקומית בבקשה לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור ההסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996	523
3.	בקשה על-פי חוק הסכמים לנשיאת עוברים	523
3.1	בקשת ההורים המיועדים	523
3.2	בקשת פקיד הסעד	525
3.3	בקשת האם הנושאת	525
4.	מספר העתקים מכתב הטענות שיש להגיש בבקשה על-פי חוק לנשיאת עוברים	525
5.	פירוט - מסמכים מצורפים	526
5.1	תצהיר	526
5.2	צירוף מסמכים מיוחדים	526
6.	זהות הצדדים בבקשה על-פי חוק ותקנות הסכמים לנשיאת עוברים	526
7.	איסור פרסום ההליך או זהות צדדיו	528
8.	הוצאות הכרוכות באישור הסכם לנשיאת עוברים	528
9.	בית-המשפט לענייני משפחה איננו קובע אבהות ואימהות רק על בסיס חוק ספציפי אחד ואינו מוגבל רק בכך	528
	פרק י': ההלכה הפסוקה	531
1.	האם יש להצהיר על אבהות התובע 1 כלפי הקטינות?	531
2.	האם יש לדרוש תסקיר מטעם השירות להגנת הילד כדי לתת צו הורות פסיקתי?	532
3.	האם להכיר במערערת כאימה של הקטינה על יסוד ההסכמות שבין הצדדים הנוגעים בדבר ובדרך של פניה לדין ההודי שם בוצעה ההפריה?	534
4.	מהו האיזון הראוי בין זכותו של המערער לחופש תנועה לצורך הליך פונדקאות בחו"ל, לבין זכות הקניין של הנושים?	535
5.	האם הנתבעים ידעו כי התובע מצוי בהליך פונדקאות והפלו אותו על רקע הורות?	536
6.	האם יש להצהיר על המבקשים כהוריו של הקטין אשר נולד בעקבות הליך פונדקאות בחו"ל?	537
7.	האם במצב של פונדקאות חו"ל במסגרתה נעשה שימוש בתרומת ביצית עם שימוש בזרעו של האב, יש מקום לקביעת האימהות על בסיס המסמכים שבתיק ולאחר בדיקת הרקמות של האב?	538
8.	האם המצב המשפטי כיום מעניק "מסלול מהיר" למתן פסק-דין הצהרתי דווקא לאלו שנקטו בהליך של פונדקאות בחו"ל?	539
9.	האם ניתן להסתפק בראיות מבלי לדרוש בדיקת רקמות?	541
10.	האם יצירת קשר ההורות צריכה להיעשות על-ידי מתן צו הורות פסיקתי לאחר עריכת תסקיר אשר יבחן את טובת הקטין ואת התא המשפחתי כולו?	543

11. האם מעמדם של התובע וכן זוגו כתא משפחתי אחד לשם הכרה בלידה כלידת תאומים לאחר שעברו הליך של פונדקאות בחו"ל? ...545	545
12. האם מחובתה של המדינה להכיר בהורות של תהליך שבוצע מכוח הסכם פונדקאות פרטי?	546
13. האם יש להכיר בזכאותם העקרונית של התובעים למענק אשפוז בגין ההוצאות הכרוכות בלידת ילדיהם באמצעות אם נושאת בחו"ל?	547
14. האם חוק הפונדקאות חל על הליך פונדקאות אשר בוצע בחו"ל?	549
15. האם קיים צורך בהליך משפטי אשר ייצור קשר של אימהות משפטית בין האם הגנטית לקטין וינתק את הקשר בין האם היולדת לקטין?	551
16. האם מתן קיצבת לידה להורים במסגרת פונדקאות ייצור מצב בו על-פיו הורים אשר פנו למוסד הפונדקאות יזכו לזכויות יתר לעומת הורים מאמצים?	552
17. פסיקת בית-הדין הרבני בנוגע לשאלה האם יש לאסור על האם הפונדקאית מלהינשא עד כלות 24 חודשים ללידה?	553
18. האם יש להתיר לתובע לעשות שימוש בביציותיה של אשתו לשעבר, אשר הופרו מזרעו במסגרת טיפולי פוריות שביצעו בעודם נשואים, לצורך ביצוע הליך פונדקאות וזאת על-אף התנגדותה לכך?	554
19. האם רשאית הוועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים לשקול את מספר ילדיהם של בני זוג המבקשים לקיים הליך פונדקאות בישראל כשיקול-סף?	555
שער ז': חוק תרומת ביציות, התש"ע-2010	559
פרק א': כללי	559
פרק ב': פרשנות	563
פרק ג': ייחוד ואיסור פעולות	569
פרק ד': תרומת ביציות למטרת הולדה	571
פרק ה': תרומת ביציות למטרת מחקר	581
פרק ו': מאגר המידע	583
פרק ז': מרשם היילודים	585
פרק ח': אנונימיות וסודיות	589
פרק ט': עונשין	591
פרק י': הוראות שונות	593
פרק י"א: תקנות תרומת ביציות (תשלום פיצוי בשל פעולת שאיבת ביציות ותשלום אגרה בעד אישור רופא אחראי) (הוראת שעה), התשע"ב-2012	597
פרק י"ב: ההלכה הפסוקה	599

1. האם יש להכיר באדם שיזם ומימן הליך להולדת ילד באמצעות תרומת ביצית כהורה המשפטי של הילד על יסוד ההסכמות שבין הצדדים הנוגעים בדבר?..... 599
2. האם ההורות במקרה הנדון הוקנתה מכוח הוראות חוק תרומת ביציות או מכוח סוג אחר של הורות החלה לפי דיני המשפט הישראלי?..... 601
3. האם ניתן לבצע את הליך ההפריה הנדון בישראל למרות שלא קבוע כך בחוק תרומת ביציות?..... 601
4. האם לבעלת הביציות ישנו מעמד משפטי כלפי היילוד?..... 603
5. האם חוק תרומת ביציות חל על הליך פונדקאות חו"ל?..... 603
6. האם יש לקבוע אימהות ביחס לקטינה שבאה לעולם כתוצאה מתרומת ביציות על-אף שאין זיקה גנטית בין הצדדים?..... 603
7. תרומת ביציות יכולה לשמש לצורך השתלה בגוף אם נתרמת, או לצורך השתלה באם נושאת..... 604
8. האם תהיה זיקה ביולוגית-גנטית במידה והסיבה כי התובעים פנו להליך פונדקאות חו"ל היא בעיית פוריות הנוגעת לביציות האישה?..... 604
9. זיקה פיזיולוגית - מודל ההורות הפיזיולוגית, כלומר, מתוקף נשיאת ההריון, הוא לרוב מודל מובנה ובלתי-ניתן להפרדה מהמודל הגנטי, מקום בו מדובר בהולדה "טבעית"..... 605

חלק ג': הוכחת אבהות בראיות אחרות ולא באמצעות

הבדיקה הגנטית 607

פרק א': מבוא..... 607

פרק ב': יישום הנ"ל בהלכה הפסוקה 609

1. תביעה זו שונה במידת מה מאותן תביעות "רגילות" למזונות קטינים, שכן האיש מכחיש את אבהותו על הבת הקטנה מבין השתיים, שכן לטענתו זו נולדה כתוצאה מניאופה של האישה עם אחר 609
2. בית-המשפט מוסמך לפסוק בתביעת אבהות גם ללא ביצוע בדיקה כאמור, ועל-סמך ראיות אחרות שיוצגו לפניו. אולם ישנן נסיבות שבית-המשפט לא ילך בדרך זו אלא יחייב בבדיקה גנטית 615
3. המערערת טענה אין להכיר באבהות ללא ביצוע בדיקה גנטית המהווה, לשיטתה, את הראיה הטובה ביותר להוכחת אבהותו של המשיב על הקטין 626
4. דרך המלך להוכחות ההורות הביולוגית היא באמצעות בדיקה גנטית, אך ניתן להוכיחה גם באמצעים אחרים, בהתאם לשיקול-דעת בית-המשפט לענייני משפחה 627

5. הבדיקה הגנטית הינה הבדיקה הטובה והוודאית ביותר לקביעת אבהות ביולוגית וברי כי הינה האמצעי המועדף לשימוש במסגרת תביעות להכרה באבהות ומהווה הראיה הטובה ביותר.....	629
6. נקבע כי בדיקת הרקמות לקביעת אבהות הינה הבדיקה המהימנה ביותר לקביעת אבהות אך ישנם מצבים בהם ניתן לקבוע אבהות ללא בדיקה זו.....	631
7. לשם מתן צו בדיקה גנטית בתביעות לאבהות בהן טוענת האם, כי קיימה יחסים עם האב עד סמוך להתעברות וזה האחרון טוען שהפסיק לקיים יחסים כאמור זמן רב קודם לכן, די בכך שישוכנע בית-המשפט, כי לא ניתן לשלול לחלוטין עמדת האם בדבר נכונות קשרי ההורות הנטענים.....	632
פרק ג': העמקת המסד הראייתי.....	635
פרק ד': הוכחת האבהות בהיעדר שיתוף פעולה של האם.....	637
פרק ה': ראיות רפואיות חיצוניות ומסמכים ציבוריים.....	639
פרק ו': הודאה בדבר אבהות.....	641
פרק ז': הכרת אבהות.....	643
פרק ח': אין להציב מחסום בפני הוכחת הורות ביולוגית גם באמצעים אחרים כגון חוות-דעת מומחה ומסמכים רפואיים שונים.....	645
פרק ט': ההלכה הפסוקה.....	647
1. האינטרס הלגיטימי בתביעת אבהות.....	647
2. שלילת אבהות; המבקש הודה באבהותו כלפי הקטינים באופן עקבי ומתמשך, ולכן מכוח המניעות וההשתק השיפוטי הוא מנוע מלטעון לשלילת אבהותו.....	647
3. הוכחת אבהות; יש מקום לבחינת ראיות במסגרת המדרג השני, שנקבע בעניין פלוני, דהיינו ראיות נסיבתיות. אולם, יש להוכיח את האבהות ברמת ודאות קרובה לבדיקה גנטית.....	648
4. בדיקת רקמות; אם המדינה אינה חוקרת בכל דרך שהיא את מהימנות הצהרות המבקשים, כי אז יש לראות את התביעה כמוכחת, לא רק במאזן הסתברויות אלא גם מעבר לספק סביר, ולפיכך, ניתן להצהיר על האבהות של התובע מבלי להורות על ביצוע בדיקת האבהות.....	649
5. חתימת המערער על ההודעה בדבר לידת בנו גם יצרה תשתית ראייתית ראשונית בדבר היותו אבי הקטין.....	650
6. יש להפעיל בדרך אנלוגיה את הוראת סעיף 28 לחוק מידע גנטי, ומן הראוי שתוגש חוות-דעת של נשיא בית-הדין הרבני הגדול גם כאשר עלולה להיות פגיעה בכשרותו של קטין על דרך בירור תביעת אבהות בהליך של שמיעת ראיות שאינו כולל בדיקה רפואית.....	651

7. אין לחייב במקרה זה את התובעים בביצוע בדיקה גנטית, לצורך הוכחת אבהותו של התובע על הקטין, וניתן להסתפק בראיות הסובסטנטיביות שהוצגו, לצורך הכרה באבהותו..... 652

8. הוכחת אבהות; מידת ההוכחה הדרושה להוכחת אבהות היא זו הנהוגה במשפט אזרחי, נדרש להוכיח את הטענה בוודאות של 51%..... 653

9. סמכות; קיומה של דרך מדעית אינה גורעת מיכולתו של בית-המשפט להסיק מסקנות מהראיות המובאות בפניו..... 654

10. הוכחת אבהות; לשם הוכחת אבהות אין צורך במידת הוודאות הדרושה במשפט פלילי..... 655

11. הצהרת אבהות; ראוי להשתמש בכלים בהם משתמשים לצורך הכרעה בתביעת אבהות "רגילה" אף בעניין דנן. כאשר הכלי המרכזי והאמין ביותר הינו "בדיקת סיווג הרקמות"..... 656

12. קביעת אבהות; כאשר מדובר בבדיקת אבהות של נפטר, מגמת בית-המשפט היא לבדוק את הוריו..... 657

13. הודאה באבהות - מניעות לטעון אחרת מול יורשים..... 657

14. זכאות לקצבת שאירים וקצבת ילדים..... 659

14.1 בהיעדרה של קביעה חוקית בדבר קיום קשר ביולוגי בין התובעת לבין המנוח, המהווה תנאי בסיסי לבחינת הזכאות לקבלת קצבת שאירים, יש למחוק התביעה..... 659

14.2 לא הלידה ולא רישומה במרשם הם העילה המקנה זכאות לקצבת ילדים, אלא ההכרה באבהות ורישומה הם אלה ש"מעירים" את הזכאות שהשתכללה כבר במועד הלידה של כל אחד מהתובעים..... 661